

ČRo 2-Praha, 25.11.2009, 08:30 Jak to vidí, Jak to vidí Václav Pačes

Pavel KUDRNA, moderátor

Tak tedy ještě jednou příjemný dobrý den, dobré dopoledne vám přeje Pavel Kudrna, který vás bude provázet až do dvanácté hodiny. Program je nabitý, nebudu zdržovat. Před námi je rovnou necelá půlhodinka pořadu Jak to vidí, dnes s **Václavem Pačesem z Ústavu molekulární genetiky Akademie věd**. Pane Pačesi, dobrý den. Moc vás zdravím.

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

Dobrý den.

Pavel KUDRNA, moderátor

Já se nejprve zeptám, co vás zaujalo v tom uplynulém týdnu, kdy jste zajásal, nebo naopak vás to zvedlo ze židle, ať už je to cokoliv, ne ta naše témata, o kterých jsme třeba mluvili předem?

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

Tak já jsem byl poslední 3 týdny takový trošku, jak se říká, nachcípáný, bolelo mě v krku, pak jsem měl kašel, nemohl jsem se toho zbavit, ještě dneska mám trošku takový zastřený hlas a pofrkávám, tak to mě trochu tu poslední dobu sebralo. Jinak jsem byl teď 3 dny ve Štrasburku na jakési akci evropské, European Science Foundation a tak jsem říkal - je to zajímavé, je to tedy evropské město Štrasburk, tam není vidět čmáranice po tramvajích, po domech, je to teda čistounká vlastně metropole, je to velké, významné město, a tak jsem si trošku povzdychnul, že přece jenom pořád máme do takové té čisté uspořádané Evropy dost daleko, protože když se jde po Praze v některých ulicích, tak to skutečně vypadá jak slamy.

Pavel KUDRNA, moderátor

Kdyby jenom po Praze.

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

No, to je ještě horší.

Pavel KUDRNA, moderátor

To je úplně všude. Je to sport některých mladých a když člověk vidí vlaky, vozy metra, autobusy, co srdce pláče, když ...

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

Hrůza.

Pavel KUDRNA, moderátor

... je nová fasáda, nově udělaná za stasisíce a rovnou jsou tam klikyháky.

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

Tak to skutečně jsem byl docela překvapen. Zrovna tak je tam daleko méně psů, tím pádem i daleko méně výkalů. Mají tam takové zahrádky na chodníku dřevěné, kde jsou kůly, očůrávací kůly, abych tak řekl, kam teda ...

Pavel KUDRNA, moderátor

Toalety, takové toalety psí.

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

Takové toalety, kdy tam jdou a tam skutečně teda tam psi voděj a vlastně tam ten problém, který tady je v Praze teda zase příliš se to rozrostlo všecho, tak to tam taky nějak dokázali vyřešit.

Pavel KUDRNA, moderátor

Šel jsem s naším psem na Kampě a právě před zahrádkou, kde bylo asi 40 lidí, se posadil bez ohledu na ně vykonal potřebu a teď všichni upřeli zraky na mě, musím říct, že jsem vytáhl igelitovou rukavici, nasadil, igelitový sáček, zabodoval jsem, kéž by se tohle dělo běžně. Stačí projít tady. No, já se vrátím k věci, k události, která vám je blízká. Vy jste byl dlouhá léta naším prvním akademikem, určitě vás ta věc zaujala, Jiří Grygar, je to věc ne aktuální, ale docela by mě zajímal váš názor, odmítl cenu vládní rady pro výzkum, vývoj a inovace, ta cena je doprovázena částkou půl milionu korun. A tak mě zajímá, neslyšeli jsme vlastně příliš reakci rady. Pan Grygar říkal, proč to udělal, čili víme. Co znamená vlastně tahle jeho demonstrace ve spojení s demonstracemi mladých vědců proti radě? Začneme postupně, proč, vy jste se s ním jistě bavil, proč to tedy odmítl?

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

Je to divné, že ta rada na to nijak nereagovala, že jo, mě to taky překvapilo. Tady jsou, dá se říct, plná náměstí mladých vědeckých pracovníků, kteří vyjadřují naprostou nespokojenost s prací rady a ta rada absolutně ztratila důvěru vědecké komunity. Teď tedy ten políček, který dostala tím, že Jiří Grygar, jeden z našich nejznámějších vědců, a já ho znám i osobně, morálně integrovaná osobnost, prostě člověk, který nedělá laciná gesta, nikdy je nedělal, tak odmítne tedy ceny, kterou mu tato rada dala vlastně za jeho příspěvek k popularizaci vědy, to je takhle hodně směřováno tímto směrem, komu jinému už, než Jiřímu Grygarovi, a on to odmítnul. Pojilo se s tím, jak jste říkal, dokonce půl milionu korun, čili je vidět, že to není nějaké prázdné gesto, tak já jsem čekal, že rada a zejména její předsednictvo, já to tam dobře znám, poněvadž já jsem tam vlastně 4 roky chodil jako takzvaný stálý host, čili vím přesně, jak se tam jednalo a kdo tam je a tak dále, tak mě překvapilo, že na to vlastně vůbec nereagovali. Jedinou reakci, kterou já jsem alespoň zaslechl, bylo "To je jeho věc," že to udělal, jo. Oni si prostě poplácávají po zádech, jak jsou výborní a přitom naprosto ztratili teda kontakt s realitou a nereflktují už vůbec to, co se ve vědě děje. Přitom jsou tam někteří výborní lidé, ale tam je trošku problém v tom, že předsedou té rady je ze zákona premiér, tedy premiér, tentokrát pan premiér Fischer. První místopředsedkyní je paní doktorka Kopicová, která ovšem teď se stala ministryní, nebo ne teď, ale v této vládě je ministryní školství, mládeže a tělovýchovy, čili tihle ti 2 na to upřímně řečeno mnoho času nemají. No, a ten zbytek toho předsednictva tam teda řadí jak černá ruka, jo. A nejhorší je, že všechno se spustilo i tím, co my jsme všichni podporovali a čemu se říká **reforma** výzkumu a vývoje a cílem toho bylo, aby finanční prostředky, které, tedy veřejné finanční prostředky, které stát vydává na výzkum, aby byly co nejefektivněji směřovány, to jest tam, kde je, někdy se tomu říká, já to nemám to slovo moc rád, ale říká se tomu vědecká excelence, to znamená ty nejlepší výsledky, podpora těch nejlepších týmů, těch nejlepších institucí a tak dále. A to se všechno zvrhlo tím, že se jednak nepodařilo prosadit v tom zákoně 130, prostě v zákoně o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků se nepodařilo to, co tehdejší premiér

Topolánek chtěl, aby se tam dostalo do toho, tak se to nepodařilo tam prosadit, ale část toho se podařila, ale tak se to nějak podivně pokroutilo, že veřejné prostředky teď vlastně by preferenčně měly jít tam, kde se nejméně ztrácely, a to my dobře víme, my to máme všechno zmapované. 6 miliard se ztratilo, a to i ta rada sama vypočítala v projektech takzvaných, takzvaného aplikovaného výzkumu, které šly do soukromých podniků, kde velmi často se za to dělal nějaký výzkum nebo vývoj, který byl takový jenom podle teda proklamace, ale ve skutečnosti se tím zalepovaly díry těch podniků, dřív než nakonec třeba zkrachovaly. A teď se to má ještě posílit. **Akademii věd** se měla vzít miliarda, a ta rovnou měla dát právě do těchto takzvaných aplikačních teda výzkumů, ale to by ani tak nebylo jako od věci, pokud by to všechno bylo založeno, a to je to, co Jiří Grygar od samého počátku prosazoval a kvůli čemu nepřijal tu cenu, pokud by to všechno bylo spravedlivě uděláno a bylo to opřeno o nějakou kvalitní analýzu. K té nedošlo, ta rada prostě účelově udělala jakési hodnocení, které bylo naprosto amatérsky udělané a podle toho najednou začíná rozdělovat miliardy. Přitom to rozdělují lidi, kteří nikdy, co že vědu nedělali, to by nemuseli dělat, ale ani ji neřídili, nejsou to manažeři vědy. Ono se tady objevuje Amerika, ty věci už byly v řadě států vyřešeny a tady jako, kdyby se to nedělo, tak to byl ten důvod. Já musím říct, že si Jiřího Grygara nesmírně vážím za tohle to gesto, které nebylo prázdným gestem, ale docela rád bych, aby se k tomu ta rada vyjádřila.

Pavel KUDRNA, moderátor

Dobře, když se nevyjádří rada, tak by se měl vyjádřit někdo další. Ta rada získává peníze přeci ze státních prostředků.

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

Ano, tak je to tak, a ono zase, že by se úplně nic nedělo, není pravda. Parlamentní výbor pro vědu, výzkum a tak dále, školství, kde ústy svého předsedy Waltera Bartoše řekl, že se bude muset něco s těmi rozpočty udělat tak, jak je navrhuje rada. Ona ta rada jenom navrhuje rozpočty. Tam právě zaznělo taky - když vláda nebude spokojena s tím, jak to navrhujem, tak my jsme jenom rada, tak ať si to vláda udělá, jak chce. No, ale od toho ta rada je, aby to dělala zodpovědně. Tak ten parlamentní výbor si je toho dobře vědom. Pokud vím, tak Jiří Grygar a současný předseda akademie **Jiří Drahoš** mají jednat s panem premiérem a ve skutečnosti pan premiér je dneska naše záchrana, to je ten, který by měl opravdu, protože je předseda té rady, tak prostě bouchnout do stolu a říct: "Tak takhle se to dělat nedá."

Pavel KUDRNA, moderátor

Vy jste říkal samozřejmě, zaujala mě ta věta, že tam řádí jako černá ruka. V jakém smyslu myslíte ještě?

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

No, tak například právě v tom, že to, ta metodika hodnocení vědecké činnosti, protože v podstatě, nebo jedním ze zásadních bodů té takzvané **reformy**, která je zakotvena v tom zákoně 130, je, že se budou prostředky přidělovat podle hodnocení vědecké práce. To jsme podepsali všichni, to my chceme, aby tady byla, ale jaké hodnocení, jak má být uděláno, na čem má být založeno, a tam, myslím, ta rada naprosto selhala, protože ta metodika hodnocení je prostě absurdní. Já nemám, myslím, že ani by to nezajímalo posluchače, konkrétně říkat v čem, ale prostě ta dala takové výsledky, které byly okamžitě zpochybněny celou vědeckou komunitou v podstatě a myslím si, že tam byl i určitý politický tlak na to, aby právě ty peníze se přelévaly z té skutečné vědy do těch soukromých podniků a taky tak to nakonec vyšlo, že ty největší peníze by měly jít právě tam.

Pavel KUDRNA, moderátor

Jedna věc je, že někdo něco myslí dobře, ale ono to špatně dopadne. Pak je možnost, že někdo myslí záměrně špatně. Myslíte, že tady by mohl padnout stín na někoho?

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

No, to by mě také zajímalo. Já samozřejmě jsem opatrný v tom, protože bych musel už potom jmenovitě k tomu jít, ale mám svá určitá, dokonce můžu říct podezření, že opravdu to nebylo úplně uděláno čistě a že tam byla určitá možná politická objednávka, ale já to nevím tohle to, protože teď už tam nechodím do té rady, takže já nevím, jak se to tam vyvinulo teď právě v těch, v té době, kdy se nejvíc to všechno polarizovalo. Tak tohle to nevím, ale každopádně je fakt, že ta rada by měla přinejmenším si uvědomit, jak ztratila důvěru. Ono k tomu stejně dojde, protože podle toho zákona o podpoře výzkumu a vývoje, tuším, že dokonce tohoto roku by měla být jmenována nová rada, což ovšem neznamená, že by tam nemohli být ti samí lidé, tak myslím, že teď řada lidí, já jsem to teda neudělal, ale řada lidí píše panu premiérovi návrhy na to, kdo by tam měl být. Podle mého by bylo nejlepší, kdyby třeba premiér nebo nějak by se to dalo jistě zařídit, aby takový buď výkvět naší vědy, nebo naopak široká fronta, jak se dřív říkalo, našich vědeckých pracovníků sama napsala takové návrhy, kdo má u ni největší důvěru, kteří jsou to lidé, kteří mají největší důvěru, že to budou dělat objektivně, správně, že mají své zkušenosti a z nich by se potom mohlo vybírat. Určitě by se to dalo takhle zorganizovat.

Pavel KUDRNA, moderátor

Bezesporu by byl zajímavý duel, kdyby v tuto chvíli tu byl někdo z rady, ale zkuste odhadnout, co by vám teď na to řekli, kdyby tu byli zástupci té rady, co by vám na to, co říkáte, řekli?

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

Ano, já to, abych řekl pravdu, nevím. Byly jakési, a dokonce snad v televizi debaty mezi některými členy předsednictva a některými lidmi z vědecké sféry a pokud vím, tak právě nedokázali docela tak racionálně odpovědět. Vždycky říkali, no, musím o tom debatovat, ale ono se může debatovat, ale zároveň jsou tady rozpočty, které jsou, kdyby se měly realizovat, ony se nebudou realizovat, kdyby se to mělo realizovat, tak by to prakticky zlikvidovalo naši nejlepší instituci vědeckou, to jest **Akademii věd**, protože tam se plánovalo, že její rozpočet klesne na polovinu v roce 2012. No, žádná instituce nemůže přežít takovýhle škrť, ta by se vnitřně rozpadla. Je otázka ..., dokonce někteří ti lidé, kteří jsou spojeni s radou, nejsou snad přímo členy, to mně i řekli, přímo řekli: "No, jistý politik řekl, necháme akademii vyhladovět, ona se rozpadne sama, tím pádem se ušetří nějaká miliarda, která teda z veřejných prostředků financuje chod **Akademie věd** a přesune se to někam, no." Říkalo se nejdřív na vysoké školy, to by ještě nebylo tak zlé, ale teď se ukazuje, že se to přesunuje právě do té soukromé sféry. No, a v pozadí toho určitě je Svaz průmyslu a dopravy, který se k tomu vyjádřil v tom smyslu, že takhle by to mělo být. Já jsem dokonce kdysi, tuším i tady bylo v jednom pořadu, byl na telefonu místopředseda Hospodářské komory z Ostravy, nějaký pan Bartoš, který také vyjadřoval v tomhle tom podporu i těmto snahám, teda snahám přesunout ty finanční prostředky do soukromé sféry.

Pavel KUDRNA, moderátor

Zřejmě Káva o čtvrté.

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

Zřejmě něco.

Pavel KUDRNA, moderátor

Já se zeptám ...

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

A ještě chci jenom říct, že právě to bylo, to bylo takové to podezření, které mám, že v pozadí je Hospodářská komora a Svaz průmyslu a dopravy.

Pavel KUDRNA, moderátor

Já se ještě zeptám na ty mladé vědce, myslíte si, že jejich demonstrace jsou vůbec k něčemu, jsou, řekněme, účinné?

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

Měly by být, měly by být. Přeci proboha jestliže tady máme plné náměstí mladých lidí opakovaně demonstrujících a opakovaně se snažících o dialog, musím teda říct, že paní ministryně školství, která je první místopředsedkyní rady, paní doktorka Kopicová navázala kontakt a dialog dokonce s těmi lidmi, pozvala na zasedání rady, mně říkali, tuším, 2 z nich, teď snad je nějakých 5 reprezentantů, s kterými ona bude jednat, takže ..., takhle já jsem si jist, že nakonec ty návrhy realizovány nebudou, jo, protože to by opravdu byla téměř sabotáž, kdyby se to mělo realizovat a takhle likvidovat to nejlepší, co máme, takže to jsou rozumní lidé, pan premiér je rozumný, paní doktorka Kopicová je rozumná, oni to určitě nějak vyřeší tohle to, ale ukazuje to na to, že je zapotřebí prostě obsazovat tyto rady. Koneckonců vy taky máte, tuším, radu rozhlasovou a televizní a existují prostě rady, kde ti lidé jsou vlastně delegováni jako za veřejnost, ale nemají vlastně žádnou zodpovědnost ve skutečnosti. Oni jako dávají návrhy, jsou to jenom rady, tak si řeknou nakonec to musí rozhodnout vláda nebo parlament nebo kdo, no, ale takhle by to být nemělo. Tam by prostě měli být lidé se skutečnou zodpovědností a já sám si myslím, že ti členové rady pro výzkum a vývoj by za to měli být honorováni. Oni tam jdou, tam jim sekretariát připraví kilogram nebo 2 kila materiálů prostě, které ani nestačí přečíst, taky, proč by je četli, oni to dělají ve svém čase, je to jakási čestná funkce, ale jaká čest se s tím pojí, nevím. Podle mého by tady měla být jasně udělaná profesionální rada ze skutečně lidí, kteří mají důvěru vědecké veřejnosti, kde by ti lidé ale tu zodpovědnost měli, protože by, řekněme, za to byli i placeni, jo, v nějakém vedlejší poměru nebo to já nevím, jak by se udělalo. A kde by museli ale tu činnost také odvést tak, že si nebudou jenom hlídat svoje, to si tam ten papír, který se týká jich, tak si tam najdou, tam potom hlasují nebo lobbují, ale celkově to potom je v rukou sekretariátů, kde ten sekretář s tím tak trošku manipuluje a tak dále.

Pavel KUDRNA, moderátor

Český rozhlas 2 Praha, pořad Jak to vidí **Václav Pačes** z **Ústavu molekulární genetiky Akademie věd** je naším dnešním hostem.

/ Písnička /

Pavel KUDRNA, moderátor

Pořad Jak to vidí můžete poslouchat v premiéře každý všední den po půl deváté, tedy od půl deváté do deváté, nebo téměř do deváté, no, a v repríze po třiatřicáté hodině. Na našich webových stránkách si můžeme obsah rozhovoru přečíst o 24 hodin později. **Václav Pačes** je stále u mikrofonu. Vy jste, pokud vím, křtil knihu Tajemství rostlin Viktora Sýkory, Věry Hroudové, to je taková sada mikrofotografií, rostlin, asi není určena každému, ale myslím, že

vědec zajásá, když něco takového vidí, ale ono je to spojeno i s takovým zajímavým pozadím vůbec toho, jak se kniha vystavuje.

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

Ano, to bylo docela zajímavé, byl jsem kontaktován mladým vědcem Viktorem Sýkorou, který mě požádal, jestli bych mohl křtít jeho knihu, kterou, kde jsou jeho mikrofotografie rostlin. Je to tedy umělecký zážitek skutečně. Ty rostliny tam ani nepoznáte, to jsou třeba zrnka pylů, nebo nějaké malé části listů nebo květů rostlin, nějaké plody a tak dále malé a jsou to báječně udělané mikrofotografie, čili je to něco na rozhraní vědy a umění, nebo respektive ne ani tak na rozhraní jako spojuje to vědu a umění, k tomu komentář psala právě ta Věra Hroudová. Ta kniha se křtila na zajímavém místě v Galerii Leica v Krakovské ulici, kde já jsem nikdy předtím nebyl v té výstavní síni a zjistil jsem, že se to křtí v místě, kde teď v současné době je například výstava, myslím, že hodně se to soustředí na výstavu fotografií. Teď tam třeba vystavuje Robert Vano, skutečně světoznámý ...

Pavel KUDRNA, moderátor

Byl i naším hostem v setkání docela nedávno.

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

No, tak to skutečně, jsou to báječné fotografie, stojí za to se tam jít podívat. Já jsem mluvil s tou, ne snad majitelkou, vlastně majitelkou té galerie, která tam byla, ta má, ta galerie má zajímavou historii. Oni byli na Pražském hradě, odkud je teda potom ..., už jim to neprodloužili tu jejich, nějaký nájem, nevím, kde to tam bylo, tak ona, nevím, jestli zakoupila nebo pronajala, myslím, že 2 vagóny železniční, to vždycky zapojila někde za vlak nějaký, si nechala zapojit, v tom měla ty výstavy, které pořádala, a takhle jezdila prostě po zemích českých, vždycky prostě to oznámila, a teď lidi se chodili do těch vagónů dívat na ty ...

Pavel KUDRNA, moderátor

Za jízdy nebo když stály na nádraží?

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

No, snad když stáli na těch nádražích předpokládám. A tohle to dělala nějakou dobu, já nevím přesně, jak dlouho, ale potom ji to přece jenom zmáhalo, sháněla teda nějaké důstojné místo a dostalo se jí teda nabídky, aby otevřela tu Galerii Leica tady v té Krakovské. Stojí za to tam jít právě proto, jak říkám, že teď tam například vystavuje ten Robert Vano, to jsou báječné fotografie, a tam tedy byl křest této knihy. Hrál tam k tomu i /nesrozumitelné/ a já jsem to teda křtil a zahajoval jsem to teda tu knihu. A to bylo takové docela legrační, protože tam byli zejména mladí lidi, oni už ti autoři jsou mladí, teď tam částečně byli mladí vědci, byli tam taky mladí umělci a celé to bylo v takovém velmi uvolněném duchu a já jsem tam na to přijel z Brna, kde jsem byl na jakési akci, kde se předpokládalo, že budu mít oblek a prostě budu v kravatě a tak dále, tak jsem tam přišel takhle oblečen a teď samozřejmě tam všichni byli v tričkách a v nějakých takových hazukách a svetrech a tak dále.

Pavel KUDRNA, moderátor

Pan akademik si může dovolit oblek.

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

No, jo, ale byl jsem tam trošku jak pěst na oko. A nejlepší bylo, že když jsem s tou kolegyní Hroudovou, což je mladá dívka, jako jsem takhle mluvil a říkal jsem jí: "No, jo, koukejte, já jsem tady trošku nevhodně na tohle to oblečenej." A ona mi na to říkal: "No, to ne, to naopak je velmi originální, že jste přišel ve stylu retro." Ona snad si myslela, že jsem schválně jako z recese tam přišel oblečenej v bílý košili a v kravatě.

Pavel KUDRNA, moderátor

Doba se mění, je to všechno jiné.

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

Je to jiné a skutečně já jsem potom, když jsem přišel domů, tak jsem se podíval do zrcadla a on ten oblek opravdu už ho mám teda pár let, tak je takovej, má takový ty úzký klopy, no, trochu ..., měla pravdu v podstatě.

Pavel KUDRNA, moderátor

Vy jste navštívil Bělorusko. Za jakým účelem, mohu-li se ptát?

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

Ano, já jsem tam byl pozván, tuším, jestli loni to bylo nebo předloni na oslavy stoletého výročí jejich Národní **akademie věd** v Minsku, to jsem byl ještě ve funkci předsedy **Akademie věd** tady, takže tam byli zvaní prostě řada těch představitelů z Francie tam byla, americká tam byla, a tak dále, a já jsem byl požádán, to byla taky docela dobrá historka, teda mimochodem ti delegáti, ti předsedové zahraničních akademií byli pozváni také k jejich prezidentu Lukašenkovi, což je teda dneska považovaný za posledního diktátora Evropy, já na to mám svůj názor, třeba ho pak můžu říct, ale tam byla zajímavá ta věc, že já jsem byl požádán už tady velvyslanectvím, jestli jako bych tam mohl promluvit krátce, když tam bude tedy ten prezident Lukašenko. Ukázalo se potom, ten předseda akademie mi říkal, že jako, ono to bylo tak trošku nerežírovaný, že bych byl jako třetí, že bych mluvil jako třetí, první mluvil, tuším, předseda ukrajinské akademie, potom nositel Nobelovy ceny /nesrozumitelné/, který byl teda původem Bělorus, ale pracuje v Moskvě a to je takový významný vědec, ten byl vlastně první, druhý byl ten Ukrajinec a třetí jsem měl být já. Tak já jsem si tady svoji lámanou ruštinou připravil pár vět, abych jako to měl napsaný. Nechal jsem si to dobře přeložit ruštinářkou, to jsem si vzal s sebou. Teď jako teda, že bych měl mluvit, já jsem šáhnul do kapsy, já jsem zjistil, že jsem si ten připravený projev zapomněl v autě. Takže jsem svojí klopotnou ruštinou prostě tak pozdravil, ale přece jenom ruštinu jsme měli, vy jste mladej, vy možná ne, ale já jsem ji měl v podstatě 13 let.

Pavel KUDRNA, moderátor

I na vysoký škole jsem se učil rusky.

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

I na vysoký škole jsme ji měli. Takže přece jenom a když jsem nevěděl, jak se to dělá, tak se řekne české slovo s ruským přízvukem, že jo.

Pavel KUDRNA, moderátor

Ano, já bydlaju za nadražej, ano.

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

Tak takhle snad to nebylo, ale skoro. No, tak nicméně to by ..., tam jsem jako se tak seznámil s těmi kolegy, já už jsem některé znal, a teď jsem dostal pozvání, protože jsem tam taky mluvil, to už nebylo u toho Lukašenka, ale s těmi kolegy, jsem mluvil o tom, jak my jsme transformovali naši **Akademii věd** tady v devadesátých letech, ono je to zaujalo a teď mě tam pozvali, abych jako s nimi prodiskutoval, jak oni by mohli, protože oni jsou upřímně řečeno teď tak těch 20 let za námi, jo, tak potřebovali, aby tam akademie určité a celá věda nějakou transformaci, nějaké změny, tak mě tam pozvali, abych jim to jako vysvětlil podrobně, abych se šel podívat na ten jeden ústav a případně jim napsal, jak bych si představoval nebo co bych jim doporučoval, než snad radil, ale co bych si tam myslel o tom, což jsem teda dělal, dokonce včera jsem to odeslal, protože mi to trvalo nějakou dobu. No, a tak jsem tam byl, a musím teda říct, že někdy tady se o Bělorusku mluví div ne o tom, že to tam je prostě naprosto nesvobodná země a tak dále. Ono to tak úplně není. Je to jistě diktatura, to oni dobře vědí, ale že by se tam jako nemohlo třeba mluvit otevřeně, dokonce v televizi jsem tam viděl, tam třeba byla taková prezentace, kde docela kriticky se vyjadřovali k tomu, ke korupci v Bělorusku a jsou tam takové ty žebříčky, které se občas dělají, jak je korupce nebo jak je hospodářská poctivost těch zemí, tak oni jsou vždycky na nějakém 180. místě, nebo já nevím, jak to bylo, tak to tam komentovali docela otevřeně v té televizi, jako to kritizovali, takže to není tak úplně tam jako, jak by se to tady někdy mohlo zdát. Víte, já vždycky jsem opatrný, když něco takového se příliš zdůrazňuje, protože si to pamatuji z doby před rokem 90, jak tady u nás ta propaganda protizápadní byla velice ostrá, ale přitom tomu nikdo tady nevěřil, protože současně se lhalo i o těch věcech, které si každý denně viděl, že to tak není, co se tady říkalo, stačilo si vyjet za hranice tady do Rakouska a hned jsme viděli ten rozdíl. Takže se tady tomu nevěřilo. Zatímco na tom, v tom západě, ty západní prostředky, ty celkem pravděpodobně informovaly o těch, a kriticky informovaly o těch věcech doma, ale zároveň si myslím ta propaganda proti tehdejšímu teda socialistickému bloku, jak se říkalo, byla daleko účinnější a nebyla úplně taky spravedlivá. Já jsem se sám setkal s názory kolegů, které byly úplně pomýlené a téměř to tady líčily jako opravdu gulagy, které tady byly, to tady přece jenom v těch osmdesátých letech, sedmdesátých letech už nebylo.

Pavel KUDRNA, moderátor

Václav Pačes z Ústavu molekulární genetiky Akademie věd byl naším dnešním hostem. Já jenom, když jste mluvil o té ruštině, tak jsem si okamžitě vzpomněl, když náš dům stavěli hlavně ukrajinští dělníci, tak stavbyvedoucí nařídil - vazmi vysavalku prachovu i vyluxuj a musím říct, že na něj dlouze koukali, vůbec netušili, o čem mluví. Tak vysavalka prachova pila sos, tak to už potom pochopili, ale musím říct, že jsme se docela bavili. Já vám děkuji za návštěvu. Budu se těšit na další. Mějte se krásně a brzy na slyšenou opět v pořadu Jak to vidí ve všední den po půl deváté. Na slyšenou.

Václav PAČES, Ústav molekulární genetiky Akademie věd

Na slyšenou.

URL| <http://archiv.newton.cz/tvr/2009/11/25/67620f1228674131ceab5152a6ab6159.asp>